

Zapisnik 8. seje Razširjenega strokovnega kolegija za družinsko medicino

Datum: 1. 9. 2022

Trajanje: začetek 1.9. 2022 ob 19.00 zaključek 9.9. 2022

Prisotni: Tanja Petkovič, dr. med., prof. dr. Marija Petek Šter, dr. med., prof. dr. Danica Rotar Pavlič, dr. med., doc. dr. Andrej Kravos, dr. med, asist. dr. Aleksander Stepanovič, dr. med., Jaka Strel, dr. med

Dnevni red

1. Obveznost razpolaganja z nujnimi zdravili in medicinskimi pripomočki (posredovano s strani Odbora za osnovno zdravstvo Zdravniške zbornice Slovenije)

Osvetlitev: Seznam nujnih zdravil in seznam nujnih medicinskih pripomočkov v skladu s 45. členom Zakona o zdravniški službi (Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo, 15/08 – ZPacP, 58/08, 107/10 – ZPPKZ, 40/12 – ZUJF, 88/16 – ZdZPZD, 40/17, 64/17 – ZZDej-K, 49/18, 66/19 in 199/21; v nadaljnjem besedilu: ZZdrS) ter Pravilnik o službi nujne medicinske pomoči (Uradni list RS, št. 81/15 in 93/15 – por; v nadaljnjem besedilu: Pravilnik NMP) je naveden kot predpis na podlagi 45. člena ZZdrS. Zdravnik je pri opravljanju zdravstvene dejavnosti dolžan nuditi nujno zdravniško pomoč, kot začetni ukrep do prihoda službe nujne medicinske pomoči (v nadaljevanju: služba NMP), kadar je to potrebno. NMP po zakonu o ZZdrS (poglavje 2. Nujna zdravniška pomoč) obsega le nujne storitve, katerih opustitev bi v kratkem času vodila v nepopravljivo in hudo okvaro zdravja ali smrt. V istem poglavju je tudi opredeljena obveznost razpolaganja z nujnimi medicinskimi pripomočki in nujnimi zdravili (prvi odstavek 45. člena), ki pa hkrati tudi navaja, da gre za »posredovanje zdravil in MP glede na svojo dejavnost in krajevne pogoje«. 44. člen omenja »vključevanje zdravnika v program NMP na svojem območju«. Glede na navedeno se smatra, da se ta zahteva nanaša le na čas, ko opravlja zdravniško službo ter ga ne obvezuje v njegovem prostem času. Posledično gre v bistvu za opremljenost delovnega mesta zdravnika, ki izvaja primarno zdravstveno in specialistično ambulantno dejavnost.

Sklep: Ločiti je potrebno NMP od družinske medicine. Pristojnost RSK za družinsko medicino so aktivnosti s področja družinske medicine. Ostanek starih sistemov je, da je specialist družinske medicine potisnjen v izvajanje NMP. RSK za družinsko medicino se zaveda, da v nekaterih predelih Slovenije delujejo ambulante, ki so odmaknjene od urgentnih centrov (ruralne ambulante) in jih je potrebno opremiti v skladu s to okoliščino. Prav tako so ambulante v domovih starejših občanov specifične, vsekakor po dejavnosti niso NMP. Ambulante družinske medicine so glede na lokacijo in sestavo tima zelo različne, zato RSK ne more konkretno predpisati seznama obveznih pripomočkov in zdravil.

2. Priporočila za obravnavo bolnikov z zmanjšano delazmožnostjo zaradi sindroma fibromialgije (vloga Mario Bartolac, ZZS).

RAZŠIRJENI STROKOVNI KOLEGIJ ZA DRUŽINSKO MEDICINO

Štefanova 5, 1000 LJUBLJANA

Osvetlitev: Izvedenci ZZS v sodelovanju z URI Soča v zadnjih mesecih intenzivno pripravljajo priporočila za obravnavo bolnikov z zmanjšano delazmožnostjo zaradi sindroma fibromialgije. Želja delovne skupine je, da se pripravijo celostna priporočila za obravnavo zmanjšane delazmožnosti, ki bodo vsebovala tako ocenjevanje začasne delazmožnosti kot tudi ocenjevanje preostale (trajne) delazmožnosti, ki bosta medsebojno skladna. Zaradi pomembnosti čimprejšnje postavitve diagnoze fibromialgije in s tem ohranjanja delazmožnosti, je diagnostični postopek potrebno speljati verjetno vsaj deloma tudi na primarnem nivoju. Ker si delovna skupina ne želi pripraviti priporočil, ki ne bodo strokovno usklajena z vsemi predlaganimi deležniki, prosijo za sodelovanje tudi s strani RSK za družinsko medicino za uskladitev možnosti začetnega diagnostičnega postopka že v ambulanti osebne zdravnika.

Sklep: RSK za družinsko medicino enotno soglaša, da ga v skupini za fibromialgijo predstavlja Tanja Petkovič, podpredsednica RSK za DM.

3. Mnenje o pooblastilih diplomirane medicinske sestre iz 14. člena Zakona o nujnih ukrepih za zagotovitev stabilnosti zdravstvenega sistema (vloga Radko Komadina, SZD)

Osvetlitev: Državni zbor RS dne 11. 7. 2022 sprejel Zakon o nujnih ukrepih za zagotovitev stabilnosti zdravstvenega sistema (Ur. l. št. 100/22 dne 25.7.2022, v nadaljevanju: ZNUZSZS), ki je začel veljati dne 26. 7. 2022. ZNUZSZS predvideva možnost, da nekatere listine za uveljavljanje pravic iz obveznega zdravstvenega zavarovanja namesto izbranega osebnega zdravnika izdajajo tudi drugi zdravstveni delavci oz. sodelavci, in sicer z namenom razbremenitve izbranega osebnega zdravnika in s tem zagotovitev večje dostopnosti pacientov do zdravstvenih storitev na primarni ravni. Zdravstveni delavci oz. sodelavci lahko izdajajo listine le, če jih izbrani osebni zdravnik pisno pooblasti, pri čemer to lahko stori le, če so kumulativno izpolnjeni naslednji pogoji:

- če oceni, da to narekuje racionalnost dela,
- upošteva klinične smernice in strokovna priporočila pristojnega razširjenega strokovnega kolegija,
- če prenos pooblastila ne vpliva na diagnostiko in zdravljenje.

Pooblastilo velja znotraj istega izvajalca zdravstvene dejavnosti. Možnost prenosa pooblastil za izdajo zgoraj navedenih listin je sicer določena kot ukrep začasne narave - predvidena je omejena časovna veljavnost - do 31. decembra 2024, z možnostjo podaljšanja za obdobje šest mesecev s sklepom Vlade Republike Slovenije. Z ZNUZSZS je bila odložena uporaba določb glede izdaje naročilnice za medicinske pripomočke, saj je določeno, da Upravni odbor Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije (v nadaljevanju: ZZS) v roku 30 dni od veljavnosti zakona sprejme Sklep o določitvi seznama medicinskih pripomočkov, pri katerih lahko izbrani osebni zdravnik prenese pooblastilo za predpisovanje na druge zdravstvene delavce. Sklep, je bil sprejet na seji dne 16. 8. 2022 in začne veljati 26. 8. 2022. Za uporabo določb glede izdaje ostalih vrst listin prehodno obdobje ni bilo določeno, tako da je ureditev že začela veljati 26. 7. 2022.

Sklep: Pooblastila na profesionalni kartici so za sodelavce v timu ambulante družinske medicine so po navedbah odločevalcev omogočena in urejena.

RAZŠIRJENI STROKOVNI KOLEGIJ ZA DRUŽINSKO MEDICINO

Štefanova 5, 1000 LJUBLJANA

Glede izdaje bolniškega staleža do 3 dni je Zbornica zdravstvene nege/zveza izrazila, da diplomirana medicinska sestra (DMS) ne more izvajati izdaje bolniškega staleža. RSK za družinsko medicino je že na preteklih sejah sklenil, da se stalež samo administrativno izvede s strani DMS, ki ji to nalogo preda izbrani zdravnik. Gre za tehnično/administrativno izvedbo.

Tudi nalog za prevoz tehnično izpelje DMS po predaji naloge s strani izbranega zdravnika.

Pisna pooblastila zdravstvenim delavcem in sodelavcem niso potrebna, saj bi s tem šlo za novo administrativno obremenitev. DMS je za znanja, ki jih pridobi v okviru dodiplomskega kurikulumu samostojna in prevzema odgovornost.

RSK za družinsko medicino meni, da nova sub/specializacija za diplomirane medicinske sestre ni potrebna in da so omenjene aktivnosti in znanja del usposabljanja v okviru dodiplomskega kurikulumu zdravstvene nege. Če je potrebno naj zdravstvena nega dodiplomski kurikulum dopolni.

Glede priporočil je RSK že potrdil vsebinske usmeritve glede nepokretnosti/prevozi, inkontinence, kronične rane, gibalne in sanitarne potrebe in sicer:

Nepokretnost in reševalni prevozi: 30. seja RSK za družinsko medicino v prejšnji sestavi, 2.6.2020.

Standardi akutne in kronične rane: 5. seja RSK za družinsko medicino v novi sestavi, 10.5. 2022. 6. seja RSK za DM v novi sestavi. Protokol je potrdil tudi zdravstveni svet na 12/2022 seji, ki je potekala v torek, 17. maja 2022.

Inkotinenca: RSK za družinsko medicino je o vprašanju obravnave inkontinence na primarnem nivoju razpravljal na seji 15.5. 2020 ter sklep poslal vsem deležnikom v zdravstvenem varstvu (MZ, ZZS, ZS).

Odbor za osnovno zdravstvo Zdravniške zbornice Slovenije je 27.7. 2019 sprejel sklep 3/6K/2019, v katerem podpira ureditev financiranja pripomočkov za trajno inkontinenco kot socialno in ne kot medicinsko boniteto.

4. Mnenje o jemanju brisov v domovih starejših občanov (Tanja Petkovič, predsednica sekcije domskih zdravnikov, ZZDM, SZD)

Osvetlitev: Priporočilo glede dodatnega jemanja brisov je bilo posredovano s strani skupine na NIJZ. Poslano je bilo skupini zdravnikov, ki usmerjajo delo DSOjev.

Sklep: Zdravniki, ki delujejo v DSOjih v okviru rednega dela nimajo dolžnosti jemanja brisov na gripo in RSV. Ob izbruhih omenjenih virusnih obolenj je to pristojnost epidemiološke službe.

5. Pobuda za ustanovitev Kliničnega inštituta (vloga Zalika Klemenc Ketiš, ZD Ljubljana)

Osvetlitev: Kot izhaja iz 9. in 18. člena ZZDej, lahko dejavnost kliničnega inštituta izvaja le bolnišnica, ne pa tudi zdravstveni dom.

Sklep: Klinični inštitut za družinsko medicino predstavlja osrednjo razvojno inštitucijo s področja posamezne medicinske stroke v Sloveniji. Na osnovi raziskovalnih, strokovnih in pedagoških kapacitet prepoznava razvojne potrebe stroke, izvaja raziskovanje pomembnih področij, uvaja potrebne spremembe v prakso, spremlja kakovost dela in uvaja izboljšave kakovosti dela ter izobražuje kader.

Na področju družinske medicine je taka inštitucija strokovno utemeljena in nujno potrebna, saj zagotavlja razvoj stroke in izboljšanje primarne zdravstvene oskrbe prebivalcev Slovenije.

Izhodišča za strategijo razvoja zdravstvene dejavnosti na primarni ravni zdravstvenega varstva do leta 2031 (SRZDPR2031), ki jih je 19.4. 2022 potrdil Zdravstveni svet na 11/2022 seji, navajajo »Eden od pomembnih predlogov je omogočanje terciarnosti za področje družinske medicine, kar bo pospešilo raziskovalni in akademski razvoj stroke družinske medicine«. V okviru aktivnosti 13 Izhodišča za strategijo razvoja navajajo zagotovitev mehanizmov za sprotno ter bolj koordinirano uvajanje novih znanstvenih dognanj in strokovnih priporočil v osnovni zdravstveni dejavnosti z naslednjim ukrepom: vzpostavitev terciarne ravni družinske medicine.

Potrebni sta naslednji zakonodajni spremembi:

- 1. Sprememba oz. dopolnitev 9. člena ZZDej tako, da se doda odstavek: »Zdravstveni dom lahko izvaja tudi dejavnost kliničnih inštitutov ali kliničnih oddelkov za področja, ki niso vezana na bolnišnično zdravljenje, kot nadaljevanje oziroma dopolnitev osnovne zdravstvene dejavnosti, v skladu z mrežo javne zdravstvene službe.«**
- 2. Sprememba oz. dopolnitev 18. člena ZZDej tako, da se glasi: Ministrstvo, pristojno za zdravje, lahko na predlog visokošolskega zavoda s področja zdravstva oziroma farmacije, glede na matičnost področja bolnišnici oziroma njenemu oddelku ali oddelku visokošolskega zavoda ali oddelku oz. enoti javnega zdravstvenega zavoda podeli naziv klinika, klinični inštitut ali klinični oddelk, če ta izpolnjuje pedagoške, raziskovalne, strokovne, kadrovske in druge pogoje, ki jih predpiše minister, pristojen za zdravje.**

- 6. Dopis JAZPM RKS-ju za družinsko medicino in RKS-ju internističnih strok**

Osvetlitev: Odbor za zdravila za uporabo v humani medicini CHMP pri evropski agenciji za zdravila EMA je v maju 2022 v okviru napotitvenega postopka v skladu s členom 31 Direktive 2001/83/ES, ki je bil sprožen zaradi suma manipulacij na mestu izvajanja bioekvivalečnih študij Synchron Indija, predlagal začasen odvzem dovoljenj za zdravila, kamor sodi tudi Diuver. Javna agencija RS za zdravila in medicinske pripomočke, Slovenčeva ulica 22, 1000 Ljubljana je na RSK 17.8. 2022 naslovila vprašanje glede kritičnosti tega zdravila v RS: V letu 201 je bilo izdanih 90.000 škatel za jakost 5 mg, 75000 škatel za jakost 10mg. V RS po navedbah JAZPM trenutno ni drugega zdravila z enako učinkovino.

Sklep: Diuver v Sloveniji po mnenju RSK za družinsko medicino ne spada med neizpolnjeno zdravstveno potrebo, zato ZSK za DM predlaga, da Slovenija sledi sklepu evropske agencije EMA.

7. Dopis Polone Campolunghi Pegan glede B12 in folne kisline kot LZM.

Osvetlitev: RSK za DM plačniku poda predlog, da se na primarnem nivoju kot LZM obračunava laboratorijsko diagnostiko vrednosti vitamina B12 in folata. Obe preiskavi pomembno prispevata k zgodnji obravnavi kognitivnega upada/demence in anemij.

Sklep: RSK za DM podpira umestitev laboratorijske diagnostike B12 in folne kisline v okvir ločeno zaračunljivega materiala (LZM).

RSK za DM meni, da bi morala ZZZS kriti stroške predpisane folne kisline v primerih strokovnih indikacij kot so slabokrvnost, jemanje metotreksata, demenca.

8. Seznanitev z dopisom Rade Iljaža, e-prijavni obrazec poškodb pri delu.

Osvetlitev: V družinski medicini prejemamo nove informacijske module in aplikacije (primer Poškodba pri delu), ki ne zmanjšujejo administrativnih obremenitev, izvajalcem pa povzročajo dodatne stroške nakupa in vzdrževanja modulov.

Sklep: Kadar Slovenija in njeni odločevalci uvajajo tehnološke rešitve za evidence v zdravstvu, se finančno breme informacijskih rešitev ne sme prevaliti na zdravstvene ustanove na primarni ravni.

9. Širitev posegov v družinski medicini (vloga Pretnar Pristov, Strokovni vodja, OZG).

RSK je obravnaval dopis Osnovnega zdravstva Gorenjske, ZADEVA: IP 1140-01/2022, dopolnitev predloga dodatnih storitev na področju NMP, družinske medicine in pediatrije.

Sklep: RSK za družinsko medicino umešča naslednje storitve med posege in obsežno delo ter jih uvršča kot sestavni del za naslednji splošni dogovor:

MALI POSEGI:

- **Odvzem kapilarne krvi za laboratorijsko analizo (OPOMBA: trenutno obračunamo storitev L001)**
- **Imobilizacija uda**
- **Odstranitev šivov**

SREDNJI POSEG:

- **Preveza rane**
- **Rektalni pregled s hematestom (OPOMBA: rektalni pregled je glede na internistični praktikum dodiplomskega izobraževanja del internističnega pregleda.**

RAZŠIRJENI STROKOVNI KOLEGIJ ZA DRUŽINSKO MEDICINO

Štefanova 5, 1000 LJUBLJANA

Izvedbo Hematesta primarna raven trenutno lahko obračuna kot mali poseg in sicer ODVZEM BRISA).

- Epley manever
- Odstranjevanje hiperkeratoz pri kroničnih ranah
- Odstranjevanje roženih izrastkov in otiščancev

VELIKI POSEG:

- Odvzem venske ali arterijske krvi za laboratorijsko analizo (OPOMBA: trenutno za odvzem venske krvi obračunamo L0002)
- POCT UZ preiskava
- Repozicija luksiranega uda
- Vzpostavitev intraosalne poti
- Dermatoskopija (OPOMBA: veliko ambulant DM je opremljenih z dermatoskopi in zdravniki izvajajo orientacijske preglede pigmentnih in drugih kožnih rezistenc, s tem so napotitve k dermatologom ali ekscizije nevarnih rezistenc bolje triažirane).
- Akupunktura: protibolečinska (OPOMBA: veliko družinskih zdravnikov ima opravljen tečaj iz medicinske akupunkture. Trenutno je potrebno paciente napotiti v protibolečinske ambulante, ki so izredno slabo dostopne (čakalne dobe), zato bi bistveno izboljšali kvaliteto življenja pacientom s kroničnimi bolečinami).

OBSEŽNO DELO:

- Elektrokonverzija srčnega ritma
- Transkutano spodbujanje srca
- Medikamentozna konverzija srčnega ritma (OPOMBA: glede na trajanje in porabo materiala (zdravila), predlagamo uvrstitev med obsežno delo).

10. Vloga Delovne skupina za zunajbolnišnično NMP in DS Odbora za osnovno zdravstvo Zdravniške Zbornice Slovenije.

RSK za UM in na RSK za DM naslavlja pobudo k aktivni vključitvi obeh RSK v proces aktualizacije Slovenskega Indeksa za nujno medicinsko pomoč (SloIn). RSK-ju za družinsko medicino so bili posredovani dokumenti, ki so nastali leta 2015, 2017 in 2018.

Sklep: Ustanovljena je delovna skupina na MZ. Ta skupina, v kateri sodeluje podpredsednica RSK DM Tanja Petkovič bo RSK za družinsko medicino seznanjala z usklajenimi predlogi, ki jih bo RSK obravnaval na sejah. Vsebina, ki se bo nanašala na delo specialista družinske medicine (modro-zelena cona) bo obravnavana, medtem, ko področja UM RSK za družinsko medicino ne bo obravnaval, saj UM ni v njegovih pristojnosti.

RAZNO:

Zdravniki družinske medicine so prejeli navodilo o beleženju in obračunavanju zdravstvenih storitev in izdanih materialov, ZZZS številka 0072-3/2022-DI/14, datum 30.8. 2022. Navodilo še vedno vsebuje časovnice posvetov: K0051 Posvet na daljavo-krajši, 5 min; K0052 Posvet na daljavo-srednji, 10 min; posvet na daljavo-daljši; 15 min.

RAZŠIRJENI STROKOVNI KOLEGIJ ZA DRUŽINSKO MEDICINO

Štefanova 5, 1000 LJUBLJANA

Sklep: Delitev po minutah je nesmiselna. Pomembna je vsebina in ne minutaža. RSK za družinsko medicino predlaga, da se beleži samo en posvet na daljavo in sicer v obsegu srednjega posveta in brez minutaže. Drobljenje na evidenčne storitve je cokla v razvoju družinske medicine in ne prispeva h kakovosti.

Ponovno se izpiše sklep 6. seje RSK za DM z dne 13.6. 2022 in sicer: Minutaža obravnav na daljavo ni povezana s strokovnostjo dela v družinski medicini, zato je potrebno posvete na daljavo opredeliti vsebinsko.

Prof. prim. dr. Danica Rotar Pavlič, dr. med.

Predsednica RSK za družinsko medicino

Danica Rotar Pavlič